

A BÖDDI-SZÉK RITKA MADARA

A laposcsőrű víztaposó

ÍRTA ÉS FÉNYKÉPEZTE | DR. BANKOVICS ATTILA, zoológus-ornitológus

A hullámok szinte felgöngyölödnek a madár áramvonalas begyén

A laposcsőrű víztaposó ritkábban „récemódra” a víz alá dugott fejjel táplálkozik

A vízből kivett táplálékot kiemelt fejjel, úszás közben nyeli le

Egy éven át madártani terepmunkát végeztem a Kiskunság élőhely-rekonstrukciós LIFE-programjával kapcsolatban, a Böddi-széken. Ennek során, nem sokkal a beruházás megkezdése után figyeltem fel arra, hogy máris olyan vendégünk van, amelyből évenként legfeljebb egy-két példányt figyelhetnek meg hazánkban. *Laposcsőrű víztaposó* kalandozott a hullámozó vízben.

Feltűnése akár azt is üzenhette, hogy fontosnak, hasznosnak tartja a munkálatokat, hiszen nem véletlenül szállt le a táplálékban gazdag természetes vízre. Vonulása közben idetévedve vagy idesodródva a számára legalkalmasabb szikes tavat kereste erőgyűjtő pihenéséhez.

Megfigyeléseim szerint legalább négy napig egy nagyjából 50 x 30 méteres tórészleten „lakmározott”. Szinte folyamatos táplálkozással készült a még rá váró próbatételekre. Mindez érthető, ha figyelembe vesszük: hosszú utat kellett megtennie ahhoz, hogy az Atlanti-óceán Afrika nyugati partjainál húzódó szakaszán elérje telelőhelyét. Madarunk ugyanis a nyílt tengeren tölti a telet, ahol a víz tetején lebegve vagy úszva, a felszín közelébe kerülő planktonszervezetek csipegetésével gondoskodik életben maradásáról.

A laposcsőrű víztaposó hozzánk legközelebb az Ural hegység meghosszabbításaként a Jeges-

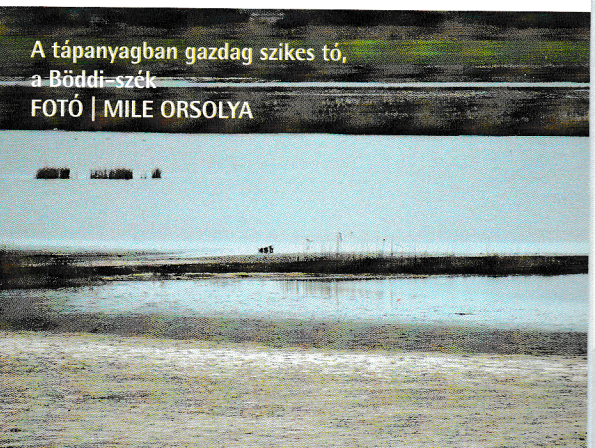
tengerben húzódó Novaja Zemlja kettős szigeten, illetve ettől kelet felé fészkel. Költési áréája Szibéria tengerpartjai mentén terül el. E távoli területről őszi vonulásakor előbb nyugat felé indul, majd Európa északnyugati partjai felett dél felé fordul, hogy a Kanári-szigeteken túl levő telelőterületeire eljusson.

Az ősszel felerősödő atlanti viharok olykor elsodornak néhány madarat a tenger felett dél felé vonuló csapatból. Így tévedhetett hozzánk a 2013. október 10-én a Dunatetőlen határában szem elé került téli ruhás, öreg tojó is. A laposcsőrű víztaposó testtartása alapján, úszás közben kis sirályra emlékeztet, de hosszú, vékony csőre azonnal megkülönbözteti tőle. Egyéb ismertető jegyei: a fehér fején feltűnő fekete tarkófolt, amelynek szegélye elmosódó, valamint a szemén átfutó és a fültájékra is ráterjedő, kontrasztos szegélyű fekete maszk. Testoldala, azaz lágyéktája halványszürke hosszcsikkokkal mintázott. Az ezüstszerű hátoldal csak a téli ruhára jellemző.

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Nomenklátor Bizottsága nemrégiben hitelesítette ezt a megfigyelési adatot, és az is várható, hogy július végén vagy augusztusban újra felbukkan hazánkban a ritka vendég egy, vagy több példánya.

Szárazon és a vízparton egyaránt jól érzi magát. Ha elfogy alóla a víz, gyalogolni kezd

A tápanyagban gazdag szikes tó, a Böddi-szék
FOTÓ | MILE ORSOLYA